

Od autora

Historia znaków reprezentujących władze i mieszkańców lokacyjnego Poznania liczy sobie już około siedmiuset lat, a ich zespół otwierają obecnie najstarsze zachowane pieczęcie miejskie, pochodzące z XIV wieku. Ich przesłanie słowno-obrazowe, określające ideowo wspólnotę miejską wobec świata zewnętrznego, stało się ważnym odniesieniem dla kolejnych powstających znaków miejskich, w tym także dla herbu Poznania, którym miasto zaczęło się posługiwać nieco później niż pieczęciami, bo dowodnie dopiero u schyłku średniowiecza.

Jego historię opowiada albumowa książka, którą mamy zaszczyt oddać w Państwa ręce. Opowieść o poznańskim herbie ma przede wszystkim charakter obrazowy, dając w wyborze jego zachowane wyobrażenia z następujących po sobie okresów historycznych. Prezentują one nie tylko wielowiekowy rozwój herbu naszego miasta – jego różne warianty, odmiany i redakcje – ale wskazują także wachlarz technik artystycznych i rozwiązań stylowych stosowanych przez artystów i rzemieślników. Prezentują również miejsca jego zwyczajowej manifestacji, takie jak insygnia władzy, pieczęcie, monety i medale, budowle z ich malarską i rzeźbiarską dekoracją zewnętrzną i wewnętrzną, obiekty wyposażenia wnętrza sakralnych i świeckich, czy też druki. Aby ułatwić Państwu odbiór tej obrazowej opowieści, opatrzyliśmy ją krótkim wprowadzeniem historycznym i takimż omówieniem symboliki wszystkich elementów tworzących współczesne godło herbowe Poznania.

Teksty wprowadzające i podpisy pod fotografiami, a także dobór i kolejność zamieszczonych ilustracji, mają charakter autorski. Wspomnieć jednak musimy, że strona ilustracyjna tej publikacji jest kompromisem pomiędzy wizerunkami, które zachowały się do naszych czasów i potencjalnie mogły być tu zaprezentowane, a możliwościami ich pozyskania dla potrzeb niniejszej publikacji. Nie bez znaczenia była także ograniczona objętość tej książki. Autorem większości zamieszczonych w niej fotografii jest Paweł Kosicki; kilku użyczyło Muzeum Narodowe w Poznaniu, a kilka wizerunków pochodzi z domeny publicznej. Nie byłoby tego albumu, gdyby nie życzliwość wielu osób i instytucji, które udostępniły swoje wnętrza i obiekty do fotografowania, a także wyraziły zgodę na ich reprodukcję. Szczególne podziękowania za okazaną pomoc kieruję tu do pani prof. Bogumiły Kaniewskiej, rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, pani prof. Magdaleny Biniaś-Szkopek, dyrektorki PAN Biblioteki Kórnickiej, pana mgr. Henryka Krystka, dyrektora Archiwum Państwowego w Poznaniu, pani dr Magdaleny Mrugalskiej-Banaszak, kierującej Ratuszem – Muzeum Poznania oraz pana dr. Witolda Garbaczewskiego, kierującego Gabinetem Numizmatycznym MNP. Osobne podziękowanie kieruję także do władz naszego miasta, które zdecydowały o wydaniu książki, oraz do wszystkich osób zaangażowanych w proces jej powstania. Wertując tę książkę zechciejcie Państwo pamiętać, że herb Poznania był i wciąż jest prezentowanym w przestrzeni publicznej i powszechnie szanowanym znakiem tożsamości miasta i jego mieszkańców, pełniącym zaszczytną funkcję ich reprezentanta. A czy będzie tak w przyszłości, zależy będzie od nas samych – mieszkańców miasta nad Wartą.